

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: N. Arabadji
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: I. Cimpoi, N. Simciuc, A. Gavrilița

Dosarul nr. 2ra-2326/16

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas,
Iurie Bejenaru, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Rotaru Valeriu,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Valeriu
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „GNF Furnizare Energie” Societate cu
Răspundere Limitată privind repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, prin care a fost
admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „GNF Furnizare
Energie” Societate cu Răspundere Limitată, a fost casată integral hotărârea
Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015 și emisă hotărâre
nouă,

c o n s t a t ă

La 29 august 2014, Rotaru Valeriu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA, solicitând încasarea despăgubirii pentru
prejudiciul material în sumă de 780 lei și a celui moral în mărime de 5 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 iunie 2014, din cauza
unei perturbații din rețeaua electrică, mecanismul mașinii de spălat de model
Samsung WF7522S8C/YLW, nr. de serie X7735ARQ900035V, a fost defectat.
Astfel, s-a adresat telefonic cu reclamație către SA „Red Union Fenosa”, care a
fost înregistrată cu nr. 1724065.

La 12 iunie 2014, a depus în adresa pîrîtului o cerere, prin care a solicitat
restituirea cheltuielilor de reparație cauzate în urma defectării mecanismului
mașinii de spălat, însă prin răspunsul nr. 0505/41411-2014630 din 30 iunie 2014,
pretențiile sale au fost respinse, invocîndu-se precum că la 09 iunie și la 16 iunie
2014 reprezentanții furnizorului au constatat la fața locului, că incidentele care ar
fi provocat deteriorarea receptoarelor, nu s-au produs în rețelele furnizorului, iar
tensiunea în rețeaua electrică a consumatorului era în limitele normelor în
vigoare.

Menționează că, la data de 09 iunie 2014 nu a fost invitat să fie prezent la

procedura menționată, respectiv nu a fost întocmit vre-un act pe care să-l fi semnat și nu a primit nici o dovadă că într-adevăr s-au efectuat anumite verificări și constatări privind starea tensiunii din rețeaua electrică. Totodată sa invocat că în cadrul vizitei reprezentantului SA „Red Union Fenosa” din 16 iunie 2014 i-a fost luată doar o explicație în privința celor întâmplate, fără a fi petrecute careva măsurări sau testări în rețea. Urmare a adresării sale către centrul autorizat de service SRL „Vlanatex Service Company” a fost efectuată o expertiză tehnică, în baza căreia s-a constatat că mașina de spălat s-a defectat în rezultatul perturbațiilor din rețeaua de alimentare electrică, totodată mecanismul mașinii de spălat a fost reparat, pentru ce a achitat suma de 780 lei.

Avînd în vedere rezultatele expertizei, prin scrisoarea din 01 iulie 2014, a solicitat repetat de la SA „Red Union Fenosa” repararea prejudiciului material, anexînd concluziile centrului autorizat de service expuse în cadrul actului de testare tehnică nr. 06-14/27-01 din 27 iunie 2014, copia autorizației și a bonului de plată.

Prin scrisoarea nr. 0505/45270-20140716 din 23 iulie 2014 reprezentanții SA „Red Union Fenosa” în mod repetat au refuzat să-i compenseze cheltuielile suportate. Apreciază acțiunile SA „Red Union Fenosa” ca încălcarea gravă a drepturilor sale de consumator. Totodată, din cauza acestor acțiuni i-a fost cauzat un prejudiciul moral legat de înrăutățirea condițiilor igienice cauzate de defectarea mașinii de spălat, cheltuieli de timp pentru întocmirea cererilor respective și necesitatea transportării din cont propriu a mașinii de spălat la centrul service.

Solicită reclamantul, încasarea în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 780 lei și a prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei.

Reprezentantul ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, succesor în drepturi și obligațiuni a ÎCS „RED Union Fenosa” SA, Jigău Radu (în baza mandatului nr. 0774670, 0774740) nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, acțiunea înaintată de Rotaru Valeriu a fost admisă parțial. S-a încasat de la ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL în beneficiul lui Rotaru Valeriu suma de 780 lei cu titlul de prejudiciul material și suma de 500 lei cu titlul de prejudiciul moral, iar în total suma de 1 280 lei. În rest acțiunea a fost respinsă. S-a încasat de la ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, succesor în drepturi și obligațiuni a ÎCS „RED Union Fenosa” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, s-a admis apelul declarat de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, s-a casat integral hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, și s-a emis o nouă hotărîre prin care:

-S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Rotaru Valeriu către ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL privind încasarea prejudiciului material și moral;

-S-a încasat de la Rotaru Valeriu în beneficiul ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL taxa de stat pentru examinarea apelului în sumă de 202,50 lei.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 15 august 2016, în termenul

prevăzută de lege, Rotaru Valeriu a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii înaintate în sensul formulat.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material aplicabile speței.

La 04 octombrie 2016, ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, recursul a fost declarat admisibil.

La 24 octombrie 2016, ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a mai prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei contestate.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezenta părților.

Examinând motivele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referințele prezentate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, „*Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe*”.

Colegiul califică decizia instanței de apel, prin care a fost casată hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, fiind adoptată o nouă hotărâre privind respingerea acțiunii înaintate de Rotaru Valeriu, ca fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept material, fiind dată o apreciere eronată a probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată neîntemeiată, urmând a fi menținută hotărârea primei instanțe având în vedere următoarele:

Colegiul reține că, potrivit procesului verbal din 16.06.2014 „Cu privire la examinarea petiției la fața locului” emis în baza petiției nr. 26988 din 12.06.2014, s-a constatat conform rubricii explicației, că „în dimineața de 09 iunie 2014, din cauza fluctuațiilor de tensiune electrică a ieșit din funcțiune mașina de spălat. La moment mașina se află la reparație la „VLANATEX” SRL (f.d. 30). Colegiul menționează că respectivul proces verbal a fost semnat de către reprezentantul ÎCS „GNF Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată.

Totodată, conform actului nr. 06-14/27-01 privind starea tehnică din 22 iunie 2014, întocmit și semnat de comisia din cadrul centrului autorizat, „mașina de spălat de model WF7522S8C/YLW, seria X7735ARQ900035V, a fost prezentată

la centrul autorizat „Vlanatex Service Company” SRL la 12 iunie 2014 pentru efectuarea diagnosticării (reparație). După efectuarea diagnosticării și reparației de către specialistul „Vlanatex Service Company” SRL s-a constatat că aparatul a ieșit din funcțiune din cauza tensiunii mărite în rețea. Costul reparației fiind de 780 lei (f.d. 7).

În acest sens, Colegiul reține că conform art. 8 Cod civil al RM „(1) Drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. (2) Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;... f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.”

Conform art. 602 alin. (1) Cod civil al RM „În cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.”

Potrivit pct. 193⁴ a Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr. 393 din 15.12.2010 „Consumatorii finali sânt în drept să solicite recuperarea prejudiciilor materiale și morale cauzate de furnizor, de operatorul de rețea, în conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova.”

Potrivit pct. 200 a Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr. 393 din 15.12.2010 „Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să asigure continuitatea furnizării energiei electrice consumatorilor finali la parametrii de calitate prevăzuți de Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice și potrivit clauzelor contractului de furnizare a energiei electrice.”

Potrivit pct. 206-208 a Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr. 393 din 15.12.2010:

„206. În cazul în care este dovedită nerespectarea de către operatorul rețelei de distribuție a parametrilor de calitate a serviciului distribuție a energiei electrice, stipulați în Normele de calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice (standardul național GOST 13109), în regulamentul aprobat de Agenție și în clauzele contractuale, operatorul rețelei de distribuție este obligat să achite consumatorului final despăgubirea pentru prejudiciul cauzat, inclusiv să acopere cheltuielile aferente reparației receptoarelor electrice care au ieșit din funcțiune sau, după caz, contravaloarea acestora.

207. În cazul deteriorării receptoarelor electrice ale consumatorului casnic, repararea prejudiciului are loc cu respectarea următoarelor condiții:

a) consumatorul casnic a depus la operatorul rețelei de distribuție o cerere în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la data apariției/depistării, după caz, a evenimentului care a produs deteriorarea receptoarelor electrice;

b) în rezultatul analizei, efectuate, în comun, de către consumatorul casnic și operatorul rețelei de distribuție, se constată faptul producerii șocului sau a golului de tensiune, invocat de consumatorul casnic, care a cauzat deteriorarea receptoarelor electrice ale consumatorului casnic. În cazul neînțelegerilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorul casnic, operatorul rețelei de distribuție invită, printr-o scrisoare, Inspectoratul Energetic de Stat la examinarea neînțelegerii, indicînd adresa locului de consum, data producerii șocului sau a golului de tensiune, data și timpul examinării și va asigura reprezentantul Inspectoratului Energetic de Stat cu transport;

c) consumatorul casnic a prezentat operatorului rețelei de distribuție documente care confirmă suma cheltuielilor achitate pentru reparația receptoarelor electrice, precum și numărul patentei de întreprinzător al persoanei care a efectuat reparația receptoarelor electrice, după caz.

La solicitarea consumatorului casnic, operatorul rețelei de distribuție este obligat să organizeze reparația receptoarelor defectate ale consumatorului casnic, inclusiv transportul lor la atelierul de reparație și înapoi.

Se interzice operatorului rețelei de distribuție să solicite alte documente decît cele stabilite la lit.c) din prezentul punct.

Dacă un receptor electric defectat nu poate fi reparat și acest fapt este demonstrat corespunzător, operatorul rețelei de distribuție este obligat să achite consumatorului casnic contravaloarea acestuia la prezentarea documentului justificativ de către consumatorul casnic.

208. Operatorul de rețea nu poartă răspundere pentru devierea peste limitele admisibile a parametrilor de calitate a energiei electrice în cazul în care aceste devieri sînt cauzate de instalațiile electrice ce aparțin consumatorului final.”

În contextul cadrului legal respectiv, Colegiul menționează că, reclamantul-recurent Rotaru Valeriu susține că a fost prejudiciat în urma unei perturbații din rețeaua electrică, în rezultatul căreia s-a defectat mecanismul mașinii de spălat de model Samsung WF7522S8C/YLW seria X7735ARQ900035V, aflată la locul de consum pe adresa mun. Chișinău, str. Calea Orheiului 103, ap.55.

Totodată, reprezentantul pârâtului-intimat, Societății cu Răspundere Limitată „GNF Furnizare Energie”, Jigău Radu a obiectat împotriva cererii indicînd, că la data specificată, în rețeaua de alimentare cu energie electrică ce aparține Societății cu Răspundere Limitată „GNF Furnizare Energie” nu au fost înregistrate careva devieri de la parametri stabiliți de normele în vigoare pentru energia electrică furnizată. Totodată conform art. 147 CPC al RM, actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă. În acest sens a fost invocat și faptul că prin prisma art. 122 CPC al RM, acest înscris nu este o probă admisibilă ce ar confirma cu certitudine faptul defecțiunii mașinii de spălat din cauza energiei electrice furnizate de către pârât.

În acest context, Colegiul menționează că, este evidentă apariția între părți a unei neînțelegeri cu referire la existența sau lipsa perturbației din rețeaua electrică

și respectiv solicitarea privind recuperarea prejudiciului, iar în situația respectivă, pârâtul-intimat ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL în temeiul pct. 206 a hotărârii ANRE menționate anterior, era obligat să invite Inspectoratul Energetic de Stat la examinarea neînțelegerii respective, eventual pentru ca instituția respectivă să soluționeze conflictul apărut din perspectiva unei instituții de stat imparțiale în contextul divergențelor apărute.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține, că consumatorul final Rotaru Valeriu, și-a îndeplinit toate obligațiile prevăzute de lege cât și de regulamentul menționat anterior, înregistrând pretenția cu nr. 1724065, iar reprezentanții pârâtului la data de 16.06.2014 au întocmit la fața locului un proces-verbal, fără a fi petrecute careva măsurări sau testări în rețea, fiindu-i luată doar o explicație a celor întâmplate.

În acest context, Colegiul menționează că, instanța de fond întemeiat a respins argumentele reprezentantului pârâtului-intimat precum că în rețeaua furnizorului nu au avut loc devieri de tensiune, în situația în care furnizorul pentru a asigura imparțialitatea unei eventuale constatări a devierilor de tensiune la consumatorul final, urma să invite Inspectoratul Energetic de Stat – instituție competentă să stabilească circumstanțele de fapt respective în cazurile unor eventuale neînțelegeri dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorul casnic.

În ordinea de idei respectivă, Colegiul ajunge la concluzia că nerespectarea de către ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a obligației de a asigura o investigație imparțială a cauzei devierii de tensiune sau lipsei acesteia, nu poate fi imputată recurentului, mai mult ca atât în situația în care aceasta ocupă un loc dominant pe piață iar consumatorul final este evident într-o situație defavorizată.

Astfel, Colegiul consideră că Actul nr. 06-14/27-01 privind starea tehnică din 22 iunie 2014, întocmit și semnat de comisia din cadrul centrului autorizat „Vlanatex Service Company” SRL la 12 iunie 2014, conform căruia s-a constatat că mașina de spălat de model WF7522S8C/YLW, seria X7735ARQ900035V, a ieșit din funcțiune din cauza tensiunii mărite în rețea (f.d. 7) cât și procesul verbal din 16.06.2014 „Cu privire la examinarea petiției la fața locului” emis în baza petiției nr. 26988 din 12.06.2014, la caz, constituie probe pertinente și admisibile pentru demonstrarea vinovăției operatorului rețelei, mai mult ca atât, în situația în care consumatorul final a fost în imposibilitate de a întreprinde alte acțiuni legale privind probarea situației de fapt respective și anume, a cauzei producerii oscilației de tensiune și cuantumului prejudiciului cauzat.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea prejudiciului moral, Colegiul menționează că instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că în urma acțiunilor pârâtului, reclamantului i-au fost lezate drepturile sale de consumator, respectiv a suportat prejudiciul moral legat de înrăutățirea condițiilor igienice cauza fiind defectarea mașinii de spălat, cheltuieli de timp pentru întocmirea cererilor respective, necesitatea transportării din cont propriu a mașinii de spălat la centrul de service și totodată, fiind nevoit, de fiecare dată să solicite de la angajator permisiunea de a lipsi de la serviciu, fapt ce s-a reflectat negativ și asupra productivității muncii.

În acest context, Colegiul califică ca fiind întemeiată estimarea prejudiciului moral în cuantum de 500,00 lei, acesta fiind justificat stabilit în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate, totodată apreciind suma prejudiciului moral solicitată de către reclamant în mărime de 5 000,00 lei, instanța de fond justificat a calificat-o ca fiind o sumă exagerată.

Având în vedere cele expuse mai sus, Colegiul califică decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 ca fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material menționate anterior, urmând a fi casată, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015 prin care acțiunea înaintată de Rotaru Valeriu a fost admisă parțial fiind încasat din contul ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL în beneficiul lui Rotaru Valeriu suma de 780 lei cu titlul de prejudiciul material și suma de 500 lei cu titlul de prejudiciul moral, totodată fiind încasată din contul ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție .

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Rotaru Valeriu.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Valeriu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „GNF Furnizare Energie” privind repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Ion Druță